

100. ROCZNICA NAGRODY NOBLA DLA HENRYKA SIENKIEWICZA. Scenariusz wystawy okolicznościowej

Jolanta Miącz i Ewa Wojtas, Biblioteka Pedagogiczna w Chełmie

Opublikowano 22.12.2004

Temat: 100. rocznica Nagrody Nobla dla Henryka Sienkiewicza

I. Adresaci: klienci biblioteki, uczniowie wszystkich typów szkół

II. Cele:

- poszerzenie wiadomości o życiu Henryka Sienkiewicza i jego powieści *Quo vadis*
- uczczenie rocznicy w naszej placówce
- popularyzowanie wiedzy o Nagrodzie Nobla

III. Realizatorzy wystawy: Nauczyciele bibliotekarze Wydziału Zbiorów Specjalnych: Jolanta Miącz i Ewa Wojtas

IV. Warunki techniczne (sprzęt i materiały pomocnicze)

- Lokalizacja: hol główny Biblioteki Pedagogicznej w Chełmie
- Czas trwania: 03.10.2005 - 14.10. 2005 r.
- Środki techniczne: gabloty, stelaże wystawowe
- Organizacja udostępniania: godziny otwarcia wystawy w godzinach otwarcia biblioteki; osoba prowadząca - realizatorzy wystawy

V. Materiały ekspozycyjne:

- Różne wydania *Quo vadis* z zasobów własnych biblioteki oraz Chełmskiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki KUL
- Publikacje książkowe o Henryku Sienkiewiczu
- Opracowania dotyczące *Quo vadis* - książki, czasopisma
- Fotosy i inne materiały z zasobów internetowych
- Ilustracje do powieści
- Biografia pisarza
- Filmowe adaptacje powieści, ścieżka dźwiękowa do filmu, wersja audio powieści

VI. Układ materiałów:

Materiał umieszczono na stelażach i w gablotach.

Na stelażach wystawowych umieszczono:

stelaż 1:

tytuł wystawy: **100. rocznica Nagrody Nobla**, portret Henryka Sienkiewicza, biografię pisarza, informacje na temat Nagrody Nobla i Literackiej Nagrody Nobla, przemówienie Henryka Sienkiewicza wygłoszone 10.12.1905 r (tekst pochodzi z książki Stefana Majchrowskiego *Sienkiewicz*), notatkę z okazji wręczenia Sienkiewiczowi Nagrody Nobla, która ukazała się 11 grudnia 1905 roku w dzienniku "*Svenska Dagbladet*" (Tekst pochodzi z książki Doroty Pankowskiej *Zagadki o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza*).

stelaż 2:

- Fragment listu Henryka Sienkiewicza do francuskiego archeologa i krytyka literackiego Boyera d'Agena wyjaśniający genezę powstania powieści (*Tekst pochodzi z książki Marceliego Kosmana Na tropach bohaterów Quo vadis*)
- informacje świadczące o popularności powieści na świecie oraz wydruki z Internetu ukazujące obcojęzyczne wydania *Quo Vadis*: hebrajskie, chińskie, japońskie, niemieckie, greckie, hiszpańskie
- ciekawostki dotyczące adaptacji teatralnych i muzycznych
- chronologicznie ułożone wiadomości o ekranizacjach powieści: "Neron wypróbujący truciznę na niewolnikach", "Męczeństwo chrześcijan" (1901), "W czasach pierwszych chrześcijan" (1909), "Quo vadis"(1913), "Quo vadis"(1924), "Quo vadis" (1951), "Quo vadis" (1985, telewizyjny), "Quo vadis" (2001)
- słowa Jana Pawła II wygłoszone w Watykanie w dniu 31 sierpnia 2001 r. podczas prapremiery *Quo vadis* Jerzego Kawalerowicza (tekst pochodzi z zasobów Internetu). stelaż 3: ilustracje wybranych artystów, którzy ilustrowali *Quo vadis* (pochodzące z książek: *Quo vadis na pocztówkach*, Poznań 2001, *Na tropach bohaterów Quo vadis / Marceli Kosman*, Warszawa, [1998])
- notki biograficzne o malarzach, którzy ilustrowali powieść *Quo vadis*: Jan Styka, Piotr Stachiewicz, Konstantyn Gorski, Adam Setkowicz, Franz Rumpler.
- zeskanowane ilustracje:
 - Walki gladiatorów z dzikimi zwierzętami (ilustracja z portugalskiego wydania z ok. 1916 r.)
 - Krwawa arena (F.R.)
 - Walka Ursusa z turem (O. Peters)
 - Urbi et orbi! (J. Styka)
 - Ligia kreśląca rybę (Franz Rosler)
 - Ligia kreśląca rybę (A. Setkowicz)
 - Winicjusz i Ligia (K. Gorski)
 - Ligia żegna się z domem Aulusa (Franz Rosler)
 - Powrót z Ostrianum (J. Styka)
 - Powrót z Ostrianum (P. Stachiewicz)
 - Śmierć Petroniusza (P. Stachiewicz)
 - Oswobodzenie Ligii (P. Stachiewicz)
 - Walka Ursusa z turem (Aubert)
 - Ursus ofiarowuje swe usługi Ligii (ilustr. Alexander Rothang z niemieckiego wydania z pocz. XX w.)
 - Ligia opowiada Petroniuszowi (A. Minardi)

Gablota 1: Różne wydania *Quo vadis*

- *Quo vadis* / Henryk Sienkiewicz. - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1958
- *Quo vadis* / Henryk Sienkiewicz; wstęp napisał Julian Krzyżanowski; przypisy i aneks oprac. Tomasz Jodełka-Burzecki. - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1982
- *Quo vadis* / Henryk Sienkiewicz; oprac. graf. Andrzej Heidrich. - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1983
- *Quo vadis* / Henryk Sienkiewicz. - Warszawa: "Editorex", 1989

- Quo vadis / Henryk Sienkiewicz.T.2. - Warszawa: "Labos", 1990
- Quo vadis / Henryk Sienkiewicz; wstęp i słownik Krystyna Poklewska. - Wrocław [i in.]: Zakład Narodowy im.Ossolińskich, 1994
- Quo vadis / Henryk Sienkiewicz. - [b.m.]: Mediasat Rights Kft / Mediasat Group, cop. 2005. - (Biblioteka Gazety Wyborczej; 17)
- Quo vadis ? / Henryk Sienkiewicz; in a new english translation by Stanley F. Conrad. New York: Hippocrene; Sawtry: Dedalus, 1993

Uzupełnieniem gabloty są filmowe adaptacje oraz wersja audio powieści:

- Quo vadis? / scen. Ennio de Concini, Francesco Scardamaglia, Franco Rossi; reż. Franco Rossi; zdj. Luigi Kuveiller; występują Klaus Maria Brandner, Max von Sydow, Frederic Forrest, Angela Molina [i in.]. - Wrocław: Meusa Video, 1992
- Quo vadis / reż. Mervyn Leroy; scen. John Lee Mahin, S. N. Behrman Sonya Levien; występują Robert Taylor, Deborah Kerr, Leo Genn [i in.]. - Warszawa: Warner Bros. Poland sp. z o.o., 1998
- Quo vadis / reż. Jerzy Kawalerowicz; wyk. Paweł Dełag, Magdalena Mielcarz, Bogusław Linda [i in.]. - Warszawa: Chronos Film; Telewizja Polska S.A., 2002
- Quo vadis / Henryk Sienkiewicz; czyta Jerzy Trela; adapt. i reż. Wojciech Markiewicz. - [b.m.]: Universal Music Polska, 2001. - 5 płyt CD

Gablota 2, 3: Opracowania dotyczące Quo vadis - książki, czasopisma

- Quo vadis - prawda i legenda / Marceli Kosman. - Poznań: "G & P", 2000
- Na tropach bohaterów "Quo vadis" / Marceli Kosman. - Warszawa: "Książka i Wiedza", [1998]
- Quo vadis Henryka Sienkiewicza / Lesław Eustachiewicz. - Warszawa: Wydawnictwa Szk. i Pedagog., 1983
- Henryk Sienkiewicz "Quo vadis" / oprac. Marek Pieczara. - Warszawa: "Jota", 1990
- Quo vadis na pocztówkach / [Anna Surzyńska-Błaszak, Barbara Sokołowska-Hurnowicz]. Poznań: Kwartet, 2001
- "Quo vadis"? Henryka Sienkiewicza - etos dzieła sztuki / Anna Nowakowska // W: Polska powieść XIX i XX wieku. T. 1. pod red. Lecha Ludorowskiego. - Lublin: UMCS, 1993, s. 125 - 137
- Henryk Sienkiewicz- "Latarnik", "Potop", "Quo vadis"/Tadeusz Bujnicki.//W: Lektury polonistyczne. Pozytywizm-Młoda Polska. T.1. Pod red. Stanisława Grzeszczuka.-Kraków: TAIWPN UNIVERSITAS, 1998, s.5-88
- Spór o wartość historyczną "Quo vadis"/Maria Jaczynowska Mówią Wieki 1987 nr 12, s.2-7
- Nieco inaczej na temat "Quo vadis" /H. Sienkiewicza/ Stanisław Rzęsikowski//W: Język Polski w szkole dla klas IV- VIII. Kielce: WP ZNP rok szkolny 1994/1995 zeszyt 1 s.60-64
- Uwagi o recepcji "Quo vadis" Henryka Sienkiewicza w Polsce: między pierwszym a drugim wydaniem powieści/Alicja Sacewicz-Kuduk Chełm 2001
- Henryk Sienkiewicz "Quo vadis"/Bogna Bizoń Victor 2001 nr 12 s. 20-23
- Elegancka wycieczka w przeszłość/Janusz Sosnowski Rzeczpospolita 2001 nr 210

A także ścieżka dźwiękowa do filmu:

- Quo vadis?: muzyka z filmu Jerzego Kawalerowicza / Jan A. P. Kaczmarek. - Warszawa: Sony Music Entertainment Polska, 2001

Gablota 4: Publikacje książkowe o Henryku Sienkiewiczu

- Henryk Sienkiewicz / Alina Nofer - Ładyka. - Warszawa: "Wiedza Powszechna", 1988

- Henryk Sienkiewicz / Julian Krzyżanowski. - Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1986
- Henryka Sienkiewicza żywot i sprawy / Julian Krzyżanowski.- Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1981
- Motywy sakralne w twórczości Henryka Sienkiewicza: VIII Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie [Zamość, 14-15 października 1992 r.] / [red. nauk. Lech Ludorowski]. - Zamość: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu, 1992
- Onegdaj: opowieść o Henryku Sienkiewiczu i ludziach mu bliskich / Maria Korniewiczówna. - Szczecin: "Glob", 1985
- Sienkiewicz: opowieść biograficzna / Stefan Majchrowski. - Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1975
- Sienkiewicz i piękna Wielkopolanka / wstęp, wybór i oprac. Krystyna Kolińska - Sochaczewska. - Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1973
- Spotkania z Sienkiewiczem: studia, szkice, sylwetki / Ewa Szonert. - Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX, 1987
- Śladami Sienkiewicza / Monika Warneńska; [il. Jerzy Sowiński]. - Warszawa: "Sport i Turystyka", 1967
- Szlakiem Henryka Sienkiewicza / Maria Korniewiczówna. - Warszawa: Wydawnictwo PTTK "Kraj", 1988
- W świecie prozy Henryka Sienkiewicza / Zdzisława Mokranowska. - Lublin: Towarzystwo im. Henryka Sienkiewicza. Zarząd Główny, 2002
- Zagadki o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza / Dorota Pankowska. - Lublin: "Mropol", 1995
- Żywot Sienkiewicza / Józef Szczublewski. - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1989

Dodatkowo kasetę video: Artysta i niepokój wieku: Henryk Sienkiewicz 1846-1916 / scen. i realiz. Jacek Kubiak //W: Twórcy naszej tradycji: telewizyjne audycje dla szkół ponadgimnazjalnych: język polski, historia. - Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, 2004

VII. Promocja:

- afisz zapraszający na wystawę umieszczony na tablicy ogłoszeń w bibliotece, przesłany do bibliotek szkolnych
- informacja zamieszczona na stronie internetowej biblioteki
- anonse w prasie lokalnej

VIII. Uwagi:

Ekspozycję można było oglądać przez dwa tygodnie. Cieszyła się dużym zainteresowaniem szczególnie wśród uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, którzy poszerzyli swoją wiedzę o samej Nagrodzie Nobla i polskim nobliście. Była także atrakcyjnym uzupełnieniem typowych lekcji języka polskiego.

Materiały eksponowane na wystawie zostały zabezpieczone i są udostępniane zainteresowanym nauczycielom języka polskiego, którzy będą korzystać z nich organizując podobne wystawy w swoich szkołach lub wzbogacając dzięki nim własne lekcje. W czasie trwania wystawy organizowane były cykliczne projekcje ekranizacje "Quo vadis"

Literatura:

1. Dągiel Grażyna: Wystawa biblioteczna, jako jedna z form upowszechniania czytelnictwa w szkole (wskazówki metodyczne). "Biblioteka w Szkole" 1995, nr 10, s. 1 -2
2. O wystawach w bibliotece / Michał Władysław // Poradnik Bibliotekarza, 1994, nr 2, s. 28 - 30

3. Praca z użytkownikiem w bibliotece / Jacek Wojciechowski; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. - Warszawa: Wydaw. SBP, 2000. - 187, [1] s.; 21 cm. - (Nauka, ISSN Praktyka; 41). - Bibliogr. s. 183-187. - ISBN ISBN 83-87629-49-9
4. Scenariusze wystaw / Celina Markowiak - Luty; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. - Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2002. - 79, [25] s.: il.; 24 cm. - (Biblioteczka Poradnika Bibliotekarza; 1). - ISBN 83-87629-73-1

